

# Tas Latweeschu lauschu draugs.

1834. 1. Nowbr.



44<sup>ta</sup> lappa.

## Taunas sinnaš.

No Rihges. Muhfu augsti zeenigs Keisers libds ar sawu wezzaku dehsu, to krohna mantineeku, no Pehterburges nahkdams, pagahjuschâ pirmdeenâ ap paschu puffedenu brauze zaur muhsu pilssehtu.

No turrenes. Nahkofschâ fwehtdeenâ muhsu Latweeschu draudsei Deewa wahrdi beidsamu reisi eeksch Dohmes-basnizas buhs, jo winnas Jahna-basniza jau pehz mas deenahm atkal pawissam buhs gattawa: altaris, kanzele un beakti no jauna pehrweti; muhri, juments un tohrnis islahpits. — Bet pirms to Dohmes-basnizu atstahjam, wehl gribbam sinna doht pahr tahm wiss-smukkakahm bildehm un daschahm no tahm afnina gohda-sihmehm un tahpeleem, kas eeksch winnas irr atrohnami. Papreeksch lai apskattam to smukku altara bildi, fo drihs pehz basnizas atjaunofchanas tanni 1820tâ gaddâ tē lifke un kas pehz to fwehtu preezas-mahzitaju stahsteem, Matteüsa 17tas, Markusa 9tas un Lufkasa 9tas nodakkas, parahda Jesus apskaidroschane Zahbora kalnâ. Schi bilde ar saweem 27. tehleem ihsten' irr isdohmata un arri pirmureisi mahleta preeksch wairak fâ 300 gaddeem no tohti skunstiga mahldera, kas, taisni sakkoht, tas wisspirmajs pasaulê, Itahlies semmê dshwoja un kam wahrds: Rahpa'el bija. Bet schi muhsu tik pehz winna wezzas bildes Itahlies semmê preeksch 14 gaddeem tikke nomahleta no to leela skunstes mahldera Boske, kas paschâ muhsu pilssehtâ irr dshumis un taggad Wahzsemmê dshwo. — Altari apskattisusch, mehš gree-schamees pa labbu rohku un tur pee seenas eeraugam zittu tohti smukku bildi, kas tik scho gaddu tē tappe uskahrta un kas Jahni, to kristitaju, parahda, fâ tas tukfnesi pee Jardana uppes laudim mahzija, tam Rungam zellu fa-taifidams. Scho bildi pehrnâ gaddâ pats irr isdohmajis un mahlejis tas leels skunstes mahlderis Bâhr, kas arri Rihgâ irr dshumis un taggad Wahzsemmê dshwo. — No schahs bildes pa labbu rohku pee pirma pihlara irr uskahrta

missin-tahpele, kurrar us wahziffi ta sinna usrakfita, ka arri schi basniza karrar gaddâ par magasifhni bija nodohra un ka winnu tif pehz septin gaddeem atkal par Deewa nammu warreja eefwehtih. — Pee altara ohtra fahn-muhra mehse wehl redsam to weetu, fur jau preeksch 600 gaddeem, laikam drihs pehz basnizas usbuhweschanas, gohdam no likfeta pirma Widsemmes bifkapa Meinarta Faulus Kurfch lihds ar teem brunneneekeem no Wahzsemmes tē bija atnahzis, tahs paga nu tautas pee kristigas tizzibas peewest, un pahri gaddus agraki jau bija nomirris, pirms scho basnizu ustaisija. Schi winna kappa weeta wezzôs laifôs gan lohri brangi no afminu kalleja bija istaisita, bet pa to ilgu laiku wiffas tahs finukkas afmina pukkes un glihtumi, ir paschi tee afmina engeli gluschi isnihke tã ka tas masz zaurums eeksch seenas ween palikke pahri, ap kurreu tif schai gaddâ tahdas paschas kappa sifhmes seenai usmahleja, kahdas zittahrt tē no afmina bija iskaltas. — Kad mehse nu no altara kohra pa to masu treppi eemam paschâ basnizas eekschâ un taifni staigajam lihds paschâ seenai, tad tur pa labbu rohku fakti atrohnam pee, semmes leelu kappa-afminu, ar dselses sehstinu aptaisihetu. Ze appalschâ gull tas beidsams Widsemmes bifkaps, Wittums no Brandenburges ar wahrdu, kas 1563schâ gaddâ p. J. dsimsch. nomirre. Winsch, tē Widsemme atnahzis, eefahkumâ Rihdsineekeem un Widsemneekeem gan bija par leelu prettineeku, kad tee tif pastahwigi pagehre, lai jel to tizzibu taifni pehz Deewa swehteem raksteem istihri no tahm leekahm zilweku isdohmaschanahm, bet pehz laikâ winsch lihds ar teem zitteem waldneekeem labbi deesgan ar winneem salihge, arri no sawas pusses winneem dohdams brihw, pehz tahs atskaidrotas tizzibas Deewam kalpoh. — Kad no sehahs kappa weetas eemam nohst, itt kã gribe bedami zaur leeleem durwim no basnizas flucht ahrã, tad mums kanzele drihs buhse pa freisu rohku un pa labbu rohku, fur basnizas lohgi, redsefim diwus augustus kohrus. Ohtram lai kahpam pa treppi wirsã; tur pee seenas eeraudisfim to brihnum' brangu kappa sifhni, fo 1611tã gaddâ weens no Widsemmes leelkungeem, Tiesenhansen ar wahrdu, kas to laiku karrar-wirsneeks bija un pahri Zirenes un Numeistera muifchu waldija, sawai leelai mahtei par gohdu tē pee winnas kappa no dahrga marmela afmina likke ustaisihet, dohmadams arri pats sawa laikâ tur winnai blakkam gulleht. — (Pahr zittahm sifhmem un tahpeleem, kas tē wehl atrohnahs, zittureis stahstisim.)

No Widsemmes Daugmallas. Labs Kurfsemneeks pahri Daugawu bij nahzis pahri, siwis pahredoht zeenigai mahtei. Prassija puss rublu fudraba; zee

niga mahste ne gribbeja doht; sohlija 40 kapeekus. Winsch par to ne gribbeja doht, un fazzija: "tad man jau us pasti ja eet; tur gan dabbuschu." Bet zaur durwint isgahjis palikke stahwedams un pee sewis fazzija tà: "nu man ja eet Rippes-krohgam garram; tur jau pimberu istehreschu. Tad nahf Elabaddes-krohgs; tur arri pimbers paliks. Ko nu? tad taf man wehl buhs masak." — To fazzijis, apgreesehs un siwis pahrdewe. — Gudre zilweks gan; bet wehl gudraks buhtu bijis, ja abbeem krohgeem buhtu spehjis garram eet. C\*\*\*n.

## L i h d s i b a s.

### 6. Neëmijas un Elimas.

Up to laiku, tad Israëla behrni zeetumâ iswesti bija, tad arri weens wihrs no teem, Neëmijas wahrdâ, weens dehs Alkaja, dsihwoja Perseru Fehnina muischâ eeksch Subsas, Perseru femmes leelakâ pilsfatâ. Un Neëmijas kahdâ deenâ farunnajahs ar Elimu, ta Perseru Fehnina muischas usraugu, pa Israëla behrnu deewakalposchanu un bauslibu. Bet Elimas pehz Perseru tizzibas to fauli peeluhsde. — Un Elimas fazzija us Neëmiju: "muhfu deewakalposchana irr labbaka, ne kâ juhfu deewakalposchana, jo mehhs ar sawahm paschahm azzim sawu Deewu redsam." — Bet Neëmijas atbildeja un fazzija: "woi tad juhhs tahs meefas augstakas turrat, ne kâ to garru, un woi Fehnina zepteris un sohbins jums labbaks leekahs, ne kâ winna schehlastiba un taisniba?" — Tad Elimas zeete fluffu.

Alkal zittu reisi Elimas runnaja us Neëmijafu un fazzija: "muhfu Deews mums tuhlaaks, bet kas warr aisneent juhfu Deewu?" — Tad Neëmijas wai-zaja: "woi tad juhhs sawu Deewu warrat sagrahbt ar sawahm rohkahm un ap-taustiht?" — Elimas fazzija: "kurfch zilweks gan buhtu tik gekkigs, ka winsch kahrotu ar sawahm rohkahm lihds paschahm debbesim steeptees?" — Bet Neëmijas atbildeja: "ja juhhs to jaw ne usdohmajeet pee sawa redsama Deewa, kâ tad mehhs to usdohmatu pee ta neredsama Deewa, kas debbesi un semmi raddijis un to juhru ar wissu, kas tur eekschan? — Tad Elimas zeete fluffu.

Alkal kahdu reisi Elimas fazzija us Neëmijafu: "kas to warr isdohmahst, ka juhfu Deews par kurre-katru sinn, par kurre-katru gahda, kâ juhhs mahzat?" — Bet Neëmijas atbildeja un fazzija: "woi tad ta faulite, ko juhhs peeluhdseet, arri ne spihd no leela tabtuma us wissu pasauli? "Woi ta ne dohd firtumu un dihgumu un augumu katram sehfta grandinam, ka tas salko un seed un auglus is-

ness sawà laika?“ — Tad Climas zeete kluffu. — Bet Neemijas runnaja wehl tablaki un fazzija: „Elima, brahli, pazelt jelle tawu firdi un prahtu no ta raddijuma us paschu radditaju, — no tabs gaismas us paschu gaismas deweju. Tad tu atsihfi to faulipar wianna warrenas rohkas brihnumu darbu, un faut wianna preefschâ pasemmodamees, tak tomehr tu buhfi leelaks, ne kâ ta faule. Jo tu effi weens behrens ta dsihwa Deewa, — tu to warri peeluhgt garrâ un pateesibâ, — tu warri fazzijt us wiannu: Abba, tehtijt, — bet wiffu to ta faule ne spehji.“ — Tad Climas zeete kluffu. Bet pee skaidrakas atsihschanas tizzis, winsch nomette faules-kalposchanu, un peeluhdse to ihstenu dsihwu Deewu.

Pehz kahda laizina Neemijas atkal jautaja Elimu sawu draugu, un fazzija us to: „fo tu nu schkeeti par fauli?“ — Un Climas atbildeja un fazzija: „no ta laika, kur es wiannu paschu, to dsihwu Deewu, esmu atsinnis, tad ta mannim leekahs tikkai kâ kahds zetta rahditajs us Deewu paschu. Rln.

Sinna, zil naudas 30. Oktober-mehn. deenâ 1834 eeksch Nihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Subr. nauda. Rb. R.	Par	Maksaja:	Subr. nauda. Rb. R.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 40	1	pohdu (20 mahrzineem) waffu	5 —
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 —	—	tabaka	1 20
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1 80	—	fweefta	2 30
—	ausu	— 70	—	dselses	— 65
—	firnu	1 25	—	linnu, frohna	3 —
—	rupju rudsu-miltu	1 40	—	brakka	2 80
—	bihdeletu rudsu-miltu	1 90	—	kannepu	— 70
—	bihdeletu kweeschu-miltu	2 50	—	schkithu appinu	3 —
—	meeschu-putrainu	1 50	—	neschithu jeb prezzes appinu	2 —
—	eefala	1 10	—	muzzu filku, eglu muzzâ	5 —
—	linnu-sehklas	3 75	—	lasdu muzzâ	5 25
—	kannepu-sehklas	1 50	—	smalkas fahls	3 90
1	wesumu seena, 30 pohdus smaggu	2 75	—	rupjas baltas fahls	4 15
barrotu wehrschu gallu, pa pohdu	1 —	—	—	wahiti brandwihna, puffedegga	9 —
			—	diwedegga	10 25

Weenu subdraba rubli warreja babuht par 362 kapeikeem warra naudas.

Lihds 30. Oktober pee Nihges irr atnahkufchi 898 fuggi un aisbraukufchi 865.  
 „ 19. — pee keepajas irr — 97 — — — 88.

Brihw drikkelt. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffed:  
 Dr. C. E. Napierky.